

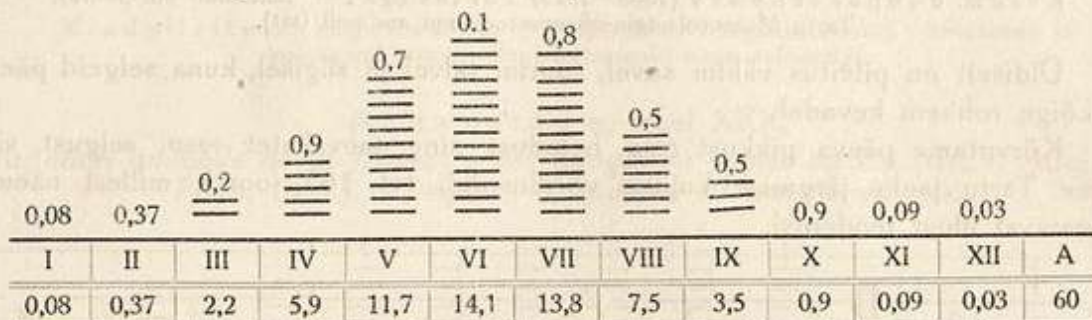
4°50 ± 0°10 aasta keskmise. Selles tuleb nähtavale peale geograafilise laiuse veel Kirde-Atlantiko lähedus, mis sokutab Eesti ilmastiku parasjahedaks.

Sügiskuude keskmine soojus ületab vastavate kevadekuude oma ja madalaima resp. kõrgeima temperatuuriga kuud on jaanuari resp. juuli; kõik see kuulub Tartu ilmastuliselt mereilmastu siirdealaks mandrikliimasse. Kodumaa rannikulinnadest on Tartu oma sisemaise asendi tõttu temperatuuri amplituudilt igatahes palju kontinentaalsem.

Suurte kalorite hulk, mida rõhtsa aluspinna iga sm² kuu jooksul päikese kiirgumisest saab, on suurim juunis (vt. aritmogramm - tabel XXXIII), mil päike

Aritmogramm - tabel XXXIII.

Variation annuelle de la quantité de chaleur solaire par centimètre carré de la surface horizontale. Chaque „—“ indique 1 cal.

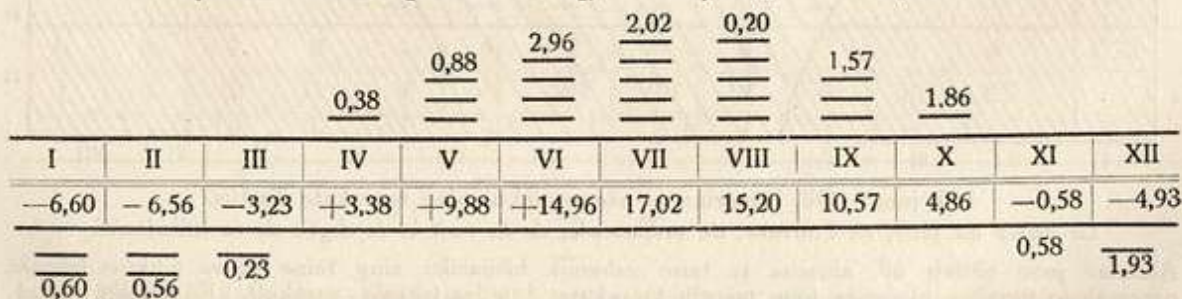

Suurte kalorite hulk, mida rõhtsa aluspinna iga sm² kuu jooksul päikese otseselt kiirgumiselt tõelikult saab ¹⁾. (Iga „—“ tähendab 1 kg kal.)

kõrgeimal ja ka pilvitus vähim (5,9). Õhutemperatuuri maksimum esineb vastavalt hiljemini, nimelt juulis, ja ta langus on sügise poole aeglasem kui kevadine tõus, sest suvel soojaks kõetud aluspind soojendab teda edasi, olgugi et päike juba madalamal käib ja pilvitus sügisel suurem. Samuti hilistub ka õhutemperatuuri talvine miinimum, asetudes talvisest pööripäevast jaanuari; jaanuar ja veebruar on külmimaid, nagu juuli ja august on kõige soojemaid kuid (vt. 162. joon. ja aritmogramm - tabel XXXIV ja XXXV):

Aritmogramm - tabel XXXIV.

Variation annuelle de la température de l'air (comparaison des températures moyennes des douze mois, obtenues au moyen de séries d'observations comprenant cinquante années [1866—1915]). Chaque „—“ indique 3° C.

Õhutemperatuuri kuukeskmiste keskmised Tartus 1866.—1915. a. (iga „—“ tähendab 3 kraadi). ²⁾

1) Ligikaudu pool jääb õhku ja pilvedesse, enne kui päikesekiired õhkkonda kuni maapinnani läbistavad.

2) Õhutemperatuur on peale aastase perioodi veel aperioidilisi muutusi, mis olenevad, nagu mujalgi, rõhkkondade liikumisest ja neist tingitud tuultest. Seetõttu ei ole isegi aasta keskmistemperatuur konstantne.